GWASANAETH TÂN GOGLEDD CYMRU

DATGANIAD AR GYFRIFON 2005-2006

CYNNWYS

	RHIF TUD.
Rhagair Esboniadol gan y Trysorydd	1-5
Datganiad Cyfrifoldebau ar gyfer y Datganiad Cyfrifon	6
Datganiad ar Reolaeth Fewnol	7-9
Datganiad Polisïau Cyfrifyddu	10-13
Cyfrif Refeniw Cyfunol	14
Nodiadau'r Cyfrif Refeniw Cyfunol	15-19
Taflen Fantolen Gyfunol	20
Nodiadau'r Daflen Fantolen Gyfunol	21-27
Datganiad cyfanswm y symudiadau yn y Cronfeydd Wrth Gefn a'r Darpariaethau	28
Nodiadau'r Datganiad cyfanswm y symudiadau yn y Cronfeydd Wrth Gefn a'r Darpariaethau	29
Datganiad Llif Arian	30
Nodiadau'r Llif Arian	31
Adroddiad Archwilydd i Aelodau Awdurdod Tân Gogledd Cymru	32-33

RHAGAIR ESBONIADOL

1. Datganolwyd y cyfrifoldeb am Wasanaethau Tân ac Achub yng Nghymru i Lywodraeth Cynulliad Cymru (LlyC) ar 10 Tachwedd 2004 gan Swyddfa'r Dirprwy Brif Weinidog. 2005-2006 oedd y flwyddyn ariannol lawn gyntaf o gyfrifoldeb wedi'i ddatganoli. Yn unol â Deddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004 paratôdd LlyC Fframwaith Tân ac Achub Cenedlaethol, sy'n darparu canllawiau gweithredol i'r Gwasanaethau Tân ac Achub yng Nghymru.

Nod y Fframwaith Cenedlaethol yw ceisio ehangu rôl y Gwasanaethau Tân ac Achub yng Nghymru o safbwynt atal, addysgu ac ymwneud a'r cymunedau y maent yn eu gwasanaethu gan sicrhau'r un pryd na chyfaddawdir ar eu gallu i ymladd tân. Mae Gwasanaethau Tân ac Achub Gogledd Cymru'n paratoi cynlluniau gweithredu blynyddol er mwyn lleihau'r risgiau gyda phwyslais cynyddol ar atal ac addysgu. Yn 2005-06 crëwyd 7 swydd anweithredol yn sgil y Cynllun Rheoli Risg Integredig er mwyn delio'n benodol â diogelwch tân. Mae'r gwasanaeth hefyd yn gweithio'n weithgar gyda'r cymunedau y mae'n eu gwasanaethu, enghraifft o hyn yw eu gwaith yn rheoli'r cynllun ymladdwyr tân ifanc drwy Ogledd Cymru. Wrth edrych i'r dyfodol mae'r Gwasanaeth yn edrych ar ffyrdd i ehangu ei rôl yn y gymuned drwy ddarparu Gorsafoedd Tân Cymunedol a datblygu'r drefn o weithio fel partneriaeth a gwasanaethau brys eraill. Y prosiectau presennol yw datblygu stafell reoli tri-gwasanaeth ac uno'r Adran Ystadau Gwasanaethu Tân ag Adran Rheoli Cyfleusterau Gogledd Cymru.

Mae Datganiad Cyfrifon yr Awdurdod yn gyhoeddiad a orchmynnir gan y gyfraith; a'i bwrpas yn bennaf yw darparu gwybodaeth glir ynghylch sefyllfa a pherfformiad ariannol Gwasanaeth Tân Gogledd Cymru ar gyfer y flwyddyn ariannol 2005-2006.

2(a). Mae'r datganiadau a'u pwrpas fel a ganlyn:-

(i) **Datganiad Polisïau Cyfrifyddu**
Mae hwn yn gosod yr egwyddorion a'r polisïau y sylfeini'r cyfrifon y Gwasanaeth Tân arnynt.

(ii) **Cyfrif Refeniw Cyfunol**
Mae hwn yn crynhoi gwariant y Gwasanaeth Tân ac yn arddangos sut yr ariannwyd y gwariant.

(iii) **Taflen Fantolen Gyfunol**
Mae'r Taflen Fantolen Gyfunol yn disgrifio sefyllfa ariannol y Gwasanaeth Tân.

(iv) **Datganiad yr holl Symudiadau Wrth Gefn**
Daw'r datganiad hwn â holl enillion a cholledion y Gwasanaeth Tân a gydnabyddir ynghyd, ac amlinellu'r rhai a gydnabyddir a'r rhai na chawsant eu cydnabod yn y Cyfrif Refeniw Cyfunol.

(v) **Datganiad Llif Arian**
Mae'r datganiad cyfunol hwn yn crynhoi'r llif arian mewnol ac allanol a gyfyd o'r trafodion â thrydydd parti i bwrpas refeniw a chyfalaf.

(vi) **Datganiad cyfrifoldebau ar gyfer y Datganiad Cyfrifon**

Mae'r rhan hon yn dangos cyfrifoldebau Trysorydd a Chadeirydd yr Awdurdod Tân ynglŷn â'r Datganiad Cyfrifon.

2(b). Yn cefnogi'r Cyfrif Refeniw Cyfunol, y Taflen Fantolen Gyfunol, y Datganiad yr Holl Symudiadau Wrth Gefn a'r Datganiadau Llif Arian, mae nodiadau i roi rhagor o wybodaeth. Mae'r Datganiad ar Gyfrifon yn ateb gofynion Côd Ymarfer Cyfrifyddu Awdurdodau Lleol ym Mhrydain (2005) a'r Côd Ymarfer Cyfrifyddu Gwerth Gorau (2005) a gyhoeddwyd gan Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (CIPFS), a'r Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2005.

3. **CRYNODEB O'R FLWYDDYN ARIANNOL 2005-2006**

(i) **Gwariant Refeniw 2005-2006**

Cymeradwywyd y gyllideb am y flwyddyn gan Aelodau'r Awdurdod Tân ar £27,951,864. Mae'r Cyfrif Refeniw Cyfunol yn dangos bod y gwariant am y flwyddyn o fewn y swm yma. Yn yr adroddiad i Aelodau fis Mawrth 2006 amcangyfrifid y byddai'r ffigurau terfynol ar gyfer 2005-2006 yn dangos tanwariant o £320,032. Y gwariant gwirioneddol ar gyfer 2005-2006 oedd £27,321,346, tanwariant o £630,518. Mae prif faes tanwariant ar dâl, yn bennaf mewn perthynas â dynion tân a lymp-symiau. Cafwyd incwm ychwanegol hefyd o fuddsoddiadau a ffioedd hyfforddi.

Yn adran 4 y rhagair esboniadol ceir amlinelliad o argymhellion sy'n trafod sut y dylid gwario'r arian sy'n weddill oherwydd tanwariant. Mae'r argymhellion hyn wedi cael eu cynnwys dros dro yn y Datganiad Cyfrifon yn amodol ar gymeradwyaeth yr Aelodau.

(ii) **Gwariant Cyfalaf 2005-2006**

Yn ystod y flwyddyn gwariodd yr Awdurdod £1,149,738 ar brosiectau cyfalaf fel a ganlyn:-

	£
Adeiladau	
Cyfleusterau Hyfforddiant Bae Colwyn	22,927
Tŷ Hyfforddiant y Rhyl	51,783
Cyfleusterau Hyfforddiant Benllech	1,734
Llety Pencadlys	163,079
Cyfleusterau Hyfforddi Pwllheli	9,697
Ailfodelu Llandudno	16,939
Ailfodelu Llanrwst	147,518
Ailfodelu Johnstown	59,699
Ailfodelu Flint	6,377
Ailfodelu Rhyl	4,050
Mân waith adeiladu	44,908
Gosodiadau Hydrant	1,562
Cerbydau ac Offer	
Tendrau Dŵr	52,574
Cerbydau Ysgafn	132,354
Uned Arddangos	145,713
Offer Arall	288,824
CYFANSWM GWARIANT CYFALAF	**1,149,738**

Cafwyd gwariant llai nag a ragwelwyd yn rhaglen gyfalaf 2005-2006 oherwydd llithriant yn nifer y prosiectau adeiladu ac oedi'r rhaglen newid

cerbydau, ac yn arbennig y tendrau dŵr. Bydd y cynlluniau hyn sydd werth oddeutu £1.6m, yn cael eu trosglwyddo i 2006-2007.

O dan y Côd Darbodus, gall yr Awdurdod yn unol a pha bynnag ddull ariannu sydd fwyaf cost-effeithiol ariannu'r rhaglen gyfalaf.
Yn 2005-2006 ariannwyd y rhaglen gyfalaf yn bennaf drwy fenthyciadau gan y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus. Cymerwyd benthyciadau newydd o £2.364m yn ystod y flwyddyn, ac ad-dalwyd £0.964m. Felly cafwyd cynnydd o £1.4m i fenthyciadau'r Awdurdod yn ystod y flwyddyn. Rhag-fenthyciadau i ariannu rhaglen gyfalaf 2006-2007 yw cyfran o'r arian a fenthyciwyd.

Defnyddiwyd grant llywodraeth i ariannu gweddill y rhaglen gyfalaf.

(iii) **<u>Mantolen 2005-2006</u>**

Pennir bywyd ased i bob adeilad a chânt eu dibrisio ar sail yr oes ddisgwyliedig honno; dangosir hyn yn Nodyn 1yn y Fantolen Gyfunol. Mae'r cynnydd mewn benthyca yn ddibynnol ar nifer o ffactorau; swm y gwariant cyfalaf i'w ariannu trwy fenthyca a'r ddyled fenthyca i'w had-dalu fel rhan o'r Ddarpariaeth Refeniw Isaf. Dyled fenthyca'r Awdurdod ar 31 Mawrth 2006 oedd £8.513m, sef cynnydd o £1.4m dros y flwyddyn.

Mae gwerth y Stoc wedi cynyddu o £0.064m. Yn 2004-2005 neilltuwyd arian ar gyfer Darpariaeth Wisg i gyfrif am unrhyw newidiadau o ran stoc yn 2005-2006 oherwydd ystyrid bod lefel y stoc yn artiffisial o uchel gan nad oedd y wisg newydd wedi'i dosbarthu eto. Ond yn 2005-2006 bu cynnydd yng ngwerth y stoc eto. Ar ôl ymchwilio pellach darganfuwyd y cedwid lefelau uwch o Offer Diogelu Personol (PPE) er mwyn sicrhau bod gwasanaethau'n cael eu darparu'n hwylus. Felly nid oes angen y ddarpariaeth ar gyfer newidiadau stoc ond ystyrir y byddai'n ddarbodus gadael y Ddarpariaeth Wisg heb ei newid i'w rhoi yn erbyn y swm o £0.72m yn y rhaglen gyfalaf ar gyfer y gost arfaethedig o newid yr Offer Diogelu Personol.

Cyflwynwyd FRS17 er mwyn sicrhau bod y datganiadau ariannol yn adlewyrchu am bris teg yr asedau a'r golygiadau'n codi o ymrwymiadau budd-daliadau ymddeol cyflogwr ac unrhyw gyllid cysylltiedig. Daw holl gostau presennol y gwasanaeth o'r Cyfrif Refeniw a chofnodir hynny yn y Fantolen er mwyn adlewyrchu ymrwymiadau pensiwn yr Awdurdod. Yr amcangyfrif o ran ymrwymiadau pensiwn ar gyfer Gwasanaeth Tân Gogledd Cymru ar 31 Mawrth 2006 oedd £173.142m, cynnydd o £27.53m. Mae'r cynnydd mawr yn rhannol yn sgil y newid yn y gyfradd ddisgownt a ddefnyddir gan yr Actiwari wrth asesu gwerth ymrwymiadau pensiwn. Eglurir hyn ymhellach yn y Datganiad o Bolisïau Cyfrifyddu.

(iv) **<u>Llif Arian</u>**

Caiff yr Awdurdod Tân ei gyllido o ardollau ar Awdurdodau Lleol, derbynnir yr ardollau yn fisol ac fe'u defnyddir i ariannu gwariant.

(v) **<u>Darpariaethau ac Ymrwymiadau</u>**

Mae gan yr Awdurdod Ddarpariaeth o £1,954,566 ar gyfer Rhwymedigaethau Pensiwn er mwyn cyflawni rhwymedigaethau sy'n codi o

wasanaeth blaenorol gweithwyr presennol. Bydd y sefyllfa o ran Pensiynau'n cael ei monitro'n rheolaidd, ac adroddiadau'n cael eu cyflwyno i'r Awdurdod ynglŷn â'r mater. Fodd bynnag, oherwydd newidiadau bwriedig i drefniadau ariannu cynllun pensiwn Diffoddwyr Tân ni fydd angen i'r Awdurdod neilltuo darpariaeth mor fawr ar gyfer y blynyddoedd nesaf. Oherwydd y newidiadau bwriedig, cymeradwyodd yr Aelodau yng nghyfarfod yr Awdurdod Tân ar 19 Rhagfyr 2005 y dylid defnyddio £162,200 o'r Ddarpariaeth Pensiwn i ariannu'r gyllideb ar gyfer 2006-2007.

Rhai o'r darpariaethau eraill a oedd gan yr Awdurdod ar 31 Mawrth 2006 oedd Darpariaeth Gwisgoedd o £82,490 a Darpariaeth Reoli o £40,424. Isod, yn Adran 4 y Rhagair Eglurhaol ceir cynigion sy'n argymell y dylid sefydlu darpariaethau pellach gan ddefnyddio'r arian sy'n weddill o danwariant 2005-2006. Ceir manylion pellach ynglŷn â'r darpariaethau presennol ar dudalennau 17,18 a 24.

(vi) **<u>Costau Cyllido Cyfalaf</u>**

Y tâl a godwyd ar gyfrifon refeniw'r gwasanaeth er mwyn adlewyrchu cost asedau sefydlog a ddefnyddiwyd wrth ddarparu'r gwasanaeth oedd £1,613,304. Tâl tybiannol yw hwn, gan fod addasiad credyd yn cael ei wneud i'r Cyfrif Refeniw Rheoli Asedau a'r Gronfa Ariannu Cyfalaf, felly ni effeithir ar y cyfraniadau sydd eu hangen ar gyfer ariannu'r gwasanaeth. Y gost wirioneddol i'r gwasanaeth am ariannu cyfalaf yw: £360,693 am log ar fenthyciad, a Darpariaeth Refeniw Isafswm o £369,549 (gweler nodiadau 1 a 5 ar y Cyfrif Refeniw Cyfunol).

4. <u>TANWARIANT 2005-2006</u>

Tanwariant 2005-2006 yw £630,518. Yng nghyfarfod yr Awdurdod Tân ar 19 Rhagfyr 2005, yn rhan o adroddiad y gyllideb ar gyfer 2006-2007, cymeradwyodd yr Aelodau y dylid defnyddio £250,000 o'r tanwariant a ragwelwyd ar gyfer 2005-2006 i ariannu cynnydd yn y gyllideb yn 2006-2007. Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy sy'n darparu'r swyddogaeth Archwilio Mewnol ar gyfer Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru yn rhan o gytundeb lefel gwasanaeth. Nid oedd nifer y dyddiau archwilio a ddarparwyd yn 2005-2006 yn ddigon i gyflawni'r holl waith angenrheidiol, yn arbennig y sicrwydd yr oedd ei angen ar gyfer y Datganiad Rheoli Mewnol, sef gofyniad newydd ar gyfer Datganiad Cyfrifon 2005-2006. Er mwyn sicrhau darpariaeth archwilio briodol mae darpariaeth o £44,984 wedi cael ei sefydlu i ariannu gwaith archwilio ychwanegol, mae hwn wedi ei gynnwys yn ddarpariaeth cyllideb. O ganlyniad i archwiliad TG gan yr Adran TG ar ddiwedd y flwyddyn roedd yn rhaid pwrcasu nifer o drwyddedau ar gyfer 2006-07 a'r gost i'r Awdurdod oedd £40,534, gan nad oedd darpariaeth ar gyfer y trwyddedau yn 2006-07 roedd yn rhaid ariannu'r trwyddedau o'r tanwariant yn 2005-06, mae hwn hefyd wedi cael ei ychwanegu i'r Ddarpariaeth Cyllideb. Cyfanswm y Ddarpariaeth Cyllideb 2006-07 yw £335,518.

Yng nghyfarfod yr Awdurdod Tân ar 27 Mawrth 2006, cymeradwyodd yr Aelodau y dylid defnyddio £70,000 arall o danwariant 2005-2006 i dalu am gostau diswyddo 2006-2007.

Yng nghyfarfod y Panel Gweithredol ar 13 Mawrth 2006 cymeradwyodd yr Aelodau y dylid cyfuno Adran Stadau Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru ac Adran Reoli Cyfleusterau Heddlu Gogledd Cymru. Yn yr adroddiad cafwyd amlinelliad o'r

arbedion posibl a'r manteision i'r Gwasanaeth Tân o gael mynediad i gylch ehangach o weithwyr proffesiynol eiddo i reoli'r portffolio o stadau. I sicrhau trosglwyddiad llyfn ystyrir mai doeth fyddai neilltuo £35,000 o danwariant 2005-2006 i Ddarpariaeth Stadau er mwyn talu am gostau sefydlu'r adran. Bydd y ddarpariaeth yn cael ei defnyddio ar gyfer taliadau diswyddo ac offer swyddfa newydd.

Ni chafwyd unrhyw ddarpariaeth yng nghyllideb 2006-2007 i dalu am ôl-daliadau'r costau 'rheng i rôl' oherwydd cyfyngiadau ariannu. Ystyrir felly mai doeth fyddai sefydlu darpariaeth o £100,000 i dalu'r costau a allai godi yn 2006-2007 mewn perthynas ag ôl-daliadau.

Yng nghyfarfod yr Awdurdod Tân ar 27 Mawrth 2006, rhoddwyd gwybod i'r Aelodau bod Arglwyddi'r Gyfraith wedi cefnogi hawliau diffoddwyr tân wrth gefn i dderbyn yr un amodau gwasanaeth â diffoddwyr tân amser llawn. Rydym yn dal heb wybod beth fydd canlyniadau ariannol y penderfyniad, ond rhagwelir y bydd yn rhaid i'r gwasanaeth dalu rhywfaint o gostau. Gan hyn ystyrir mai doeth fyddai sefydlu darpariaeth o £90,000 ar gyfer y costau hyn.

Nid yw rhai o'r darpariaethau a grëwyd yn 2005-2006 (Cyllideb, Rhengi Rôl, Tâl Cyfartal, Rheoli a Stadau) yn cydymffurfio yn llwyr efo gofynion Safon Adroddiad Ariannol 12 a Datganiad CIPFA o'r Arfer a Argymhellir o safbwynt y diffiniad o 'ddarpariaeth'. Nid yw'r Gorchymyn Cyfuno ar gyfer Awdurdodau Tân yng Nghymru yn caniatáu Awdurdod Tân Cyfun i gadw cronfeydd wrth gefn, sef y diffiniad cywir o'r darpariaethau maent yn cyfeirio atynt uchod. Mae'r Awdurdod Tân wedi delio â hyn mewn modd pragmatig drwy eu ddiffinio fel darpariaethau i gyd-fynd efo arfer yr Awdurdod ers 1996. Mae'r awdurdodau cyfansoddol yn ymwybodol o'r trefniant ac yn fodlon efo hyn.

5. GWYBODAETH YCHWANEGOL

Mae gwybodaeth ychwanegol am y cyfrifon hyn ar gael gan Drysorydd yr Awdurdod Tân, Bodlondeb, Conwy. Hefyd, mae gan aelodau o'r cyhoedd sydd â diddordeb, yr hawl statudol i archwilio'r cyfrifon cyn i'r archwiliad gael ei gwblhau. Rhoddir gwybod bod y cyfrifon ar gael i'w harchwilio trwy'r wasg leol ac ar wefannau Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (www.gwastan-gogcymru.org.uk) a Chyngor Bwrdeistref Sirol Conwy (www.conwy.gov.uk).

K W FINCH CPFA IRRV

Trysorydd i'r Awdurdod Tân

DATGANIAD CYFRIFOLDEBAU AR GYFER Y DATGANIAD CYFRIFON

CYFRIFOLDEBAU'R AWDURDOD

Mae'n ofynnol i'r Awdurdod:

- wneud trefniadau ar gyfer gweinyddiad cywir ei faterion ariannol ac i sicrhau fod gan un o'i swyddogion y cyfrifoldeb am weinyddiad y materion hynny. Yn yr Awdurdod hwn, y cyfryw swyddog yw'r Trysorydd;

- reoli ei faterion i sicrhau defnydd economaidd, effeithlon ac effeithiol o adnoddau a diogelu ei asedau.

TYSTYSGRIF Y CADEIRYDD

DATGANIAD CYFRIFON 2005/2006

Cymeradwywyd yng nghyfarfod Awdurdod Tân Gogledd Cymru ar 23 Hydref 2006 o dan oruchwyliaeth Cadeirydd yr Awdurdod Tân.

LLOFNOD: DYDDIAD:23/10/2006

Cadeirydd, Awdurdod Tân Gogledd Cymru

CYFRIFOLDEBAU'R TRYSORYDD

Mae'r Trysorydd yn gyfrifol am baratoad Datganiad Cyfrifon yr Awdurdod sydd, yn nhermau Côd Ymarferiad CIPFA/LASAAC ar Gyfrifeg Awdurdod Lleol ym Mhrydain ("y Côd"), yn ofynnol i gyflwyno'n gyfiawn sefyllfa ariannol yr Awdurdod ar y dyddiad cyfrifyddu a'i incwm a'i wariant am y flwyddyn yn gorffen 31 Mawrth 2006.

Ym mharatoad y Datganiad Cyfrifon, mae'r Trysorydd wedi:

- cael polisïau cyfrifeg addas a ddewiswyd ac yna eu cymhwyso gyda chysondeb;

- gwneud barnau ac amcangyfrifon oedd yn rhesymol a doeth;

- cydymffurfio â'r Côd.

Mae'r Trysorydd hefyd wedi:

- cadw cofnodion cyfrifyddu cywir a oedd yn gyfamserol;

- cymryd camau rhesymol er atal neu ddarganfod twyll neu weithredoedd afreolaidd eraill.

TYSTYSGRIF Y TRYSORYDD

DATGANIAD CYFRIFON 2004/2005

Paratowyd Datganiad Cyfrifon yn unol â Rheolau Cyfrifon ac Archwiliad (Cymru) 2005.

ARWYDDWYD :____________________ DYDDIEDIG: 23/10/06

K W FINCH CPFA IRRV
Trysorydd i'r Awdurdod Tân

DATGANIAD AR REOLAETH FEWNOL 2005/06

1. CWMPAS CYFRIFOLDEB

Mae Awdurdod Tân Gogledd Cymru (''yr Awdurdod'') yn gyfrifol am sicrhau ei fod yn gweinyddu busnes yn unol â'r gyfraith a'r safonau priodol, bod arian cyhoeddus yn cael ei ddiogelu a'i gyfrifo'n gywir ac yn cael ei ddefnyddio'n economaidd, yn effeithlon ac effeithiol. Cyflwynwyd Cylchlythyr 18/2002 Rhaglen Cymru ar gyfer Gwella i Gymru ym mis Ebrill 2002. Yn ôl y cylchlythyr roedd hi'n ofynnol i bob Awdurdod Lleol foderneiddio ei wasanaethau, cyflawni'r dyletswyddau a roddwyd iddynt o dan Ddeddf Llywodraeth Leol 1999, a threfnu i sicrhau gwelliant parhaus i'r dull o gyflawni ei swyddogaethau, gan ystyried y cyfuniad o economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd.
Wrth gyflawni'r cyfrifoldeb cyffredinol yma, mae'r Awdurdod hefyd yn gyfrifol am sicrhau system gadarn ar gyfer rheoli mewnol sy'n galluogi iddo weithredu ei swyddogaethau'n effeithiol, ac sy'n cynnwys trefniadau ar gyfer rheoli risg.

2. PWRPAS Y SYSTEM RHEOLI MEWNOL

Dyluniwyd y system rheoli mewnol i reoli risg hyd at lefel resymol, yn hytrach na chael gwared â phob risg o fethiant, er mwyn cyflawni polisïau, nodau ac amcanion; gan hynny ni all roi ond sicrwydd rhesymol, yn hytrach na sicrwydd pendant o effeithiolrwydd. Mae'r system rheoli mewnol yn seiliedig ar broses barhaus a ddyluniwyd i ddynodi a blaenoriaethu'r hyn sy'n bygwth llwyddiant polisïau, nodau ac amcanion yr Awdurdod. Diben hyn yw gwerthuso pa mor debygol yw hi y gwireddir y risgiau, ac effaith hynny, a'u rheoli'n effeithlon, yn effeithiol ac yn economaidd.

Mae'r datganiad hwn yn adlewyrchu sefyllfa'r Awdurdod ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2006.

3. YR AMGYLCHEDD RHEOLI MEWNOL

Mae Amgylchedd Rheoli Mewnol yr Awdurdod yn cynnwys y systemau, y polisïau, y trefnau a'r gweithrediadau niferus a osodwyd i:

- Sefydlu a monitro i ba raddau y bydd yr Awdurdod yn cyflawni ei amcanion
- Hwyluso'r gwaith o lunio polisïau a gwneud penderfyniadau
- Sicrhau y cydymffurfir â'r Fframwaith Rheoli, gan gynnwys Rheoliadau Ariannol a Rheolau Sefydlog Contractau, sy'n sail i holl weithrediadau'r cyngor
- Dynodi, asesu a lleihau'r risgiau sy'n wynebu'r Awdurdod wrth geisio cyflawni ei amcanion
- Sicrhau defnydd effeithlon, economaidd ac effeithiol o adnoddau, ac ymdrechu'n barhaus i wella'r modd y bydd y gwasanaeth yn cyflawni ei swyddogaethau
- Rheoli cyllid ac adrodd yn ôl i'r Awdurdod fel bo'n briodol
- Sicrhau bod systemau digonol a phriodol yn eu lle i gofnodi ac adrodd mewn perthynas â Rheoli Perfformiad.

4. ADOLYGIAD EFFEITHIOLRWYDD

Mae'n gyfrifoldeb ar yr Awdurdod i gynnal adolygiad o effeithiolrwydd ei system Rheoli Mewnol o leiaf bob blwyddyn. Bydd yr adolygiad effeithiolrwydd yn seiliedig ar waith Archwilwyr Mewnol ac Allanol, a rheolwyr y gwasanaeth sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal yr Amgylchedd Rheoli Mewnol.

Yn ystod 2005/06, mae'r Awdurdod wedi datblygu a chynnal ei system Rheoli Mewnol drwy gyflawni'r canlynol:

- Mae'r Awdurdod yn gyfrifol am Bolisi a Chyfeiriad Strategol. Mae'r gwaith parhaus o ddatblygu a chynnal Gwaith Cynllunio Rheoli Risg Integredig yn cael ei ddefnyddio i ganfod gwelliannau yn narpariaeth y gwasanaeth
- Mewn Archwiliad Allanol (Swyddfa Archwilio Cymru) mae trefniadau Awdurdod Tân Gogledd Cymru wedi cael eu hadolygu ar gyfer
    - Adnoddau Dynol
    - Rheoli Asedau
    - Gwaith Partneriaeth
- Mae'r adolygiadau wedi cadarnhau bod Swyddogion yn ymwybodol o bwysigrwydd llunio dogfennau strategaeth sy'n cysylltu'r gweithgareddau hyn gydag amcanion trefniadol.
- Mae'r adolygiad o effeithiolrwydd y system rheoli mewnol hefyd yn seiliedig ar gynnwys y Llythyr Archwilio Blynyddol gan yr Archwilydd Allanol (Swyddfa Archwilio Cymru). Yn y llythyr diweddaraf, a gyhoeddwyd ym mis Rhagfyr 2005 nodwyd y canlynol:
    - Bod trefniadau digonol yn eu lle ar gyfer agweddau ariannol Llywodraeth Gorfforaethol
    - Bod yr Awdurdod wedi paratoi Cynllun Perfformiad Gwerth Gorau yn unol â chyfarwyddyd Cynulliad Cymru
    - Bod yr Awdurdod wedi adolygu ei strwythur datblygu polisïau gan arwain at greu pedwar fforwm polisi cydgysylltiedig: Cysylltiadau Corfforaethol, Datblygu Pobl, Lleihau Risg, Asesiad o Effaith
    - Sefydlwyd Polisi Rheoli Risg Corfforaethol ym mis Medi 2005, a ddynodai'r Fforwm Lleihau Risg yn elfen allweddol mewn cyfundrefn rheoli risg effeithiol. Gwaith y Fforwm hwnnw yw:
        - Dynodi Risgiau
        - Cynnal Arolygon Risg
        - Llunio Rhaglen Flynyddol ar gyfer Lleihau Risg
        - Cynnig cyngor a hyfforddiant ar Reoli Risg
    - Mae Archwilio Mewnol yn rhan annatod o drefniadau llywodraethu yr Awdurdod; dengys yr asesiad bod yr Awdurdod yn cydymffurfio â Chod Ymarfer CIPFA ar gyfer Archwilio Mewnol a bod trefniadau Archwilio Mewnol digonol ac effeithiol yn eu lle
- Casgliad Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol 2005/06 yw bod lefel y rheolaeth ariannol a'r trefniadau i'w monitro yn dda iawn
- Mae'r Awdurdod wedi ymateb i sylwadau Swyddfa Archwilio Cymru ynglŷn â Rheoli Asedau, drwy ymrwymo i drefniant rheoli cyfleusterau gydag Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru a fydd yn rheoli portffolio tir ac adeiladau'r Awdurdod Tân ar ei ran.
- Mae trefniadau Rheoli Perfformiad yn cael eu cyflwyno drwy'r sefydliad. Mae angen y rhain i gynorthwyo'r gwasanaeth i gyflawni ei amcanion i wasanaethu'r Gymuned a dynodi cyfleoedd i wella.

5. MATERION RHEOLI MEWNOL PWYSIG

Dengys yr adolygiad effeithiolrwydd a ddangosir yn adran 4 uchod bod y systemau rheoli'r amgylchedd a sefydlwyd yn gweithredu'n effeithiol, ac ni chanfuwyd unrhyw wendidau sylweddol yn yr adolygiad nac ychwaith gan Archwilwyr yr Awdurdod.
Fodd bynnag, yn unol â'r gofyniad i gynnal adolygiad blynyddol o'r systemau Rheoli Mewnol a sefydlwyd er mwyn sicrhau eu bod yn parhau i ddiwallu anghenion y gwasanaeth, byddwn yn ceisio sicrhau gwelliannau drwy:

- Ddatblygu proses sy'n fwy cynhwysol ac sy'n galluogi i sicrhau bod y DRhM yn cydweddu â'r holl faterion llywodraethu beunyddiol.

- Ehangu cwmpas yr Adain Archwilio Mewnol i gynnwys systemau nad ydynt yn ymwneud ag arian er mwyn cael mwy o sicrwydd ynglŷn â'r rhain.

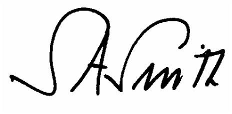

Llofnod______________

Prif Swyddog Tân Dyddiad 23/10/2006

Cadeirydd Awdurdod Tân Gogledd Cymru Dyddiad 23/10/2006

DATGANIAD POLISÏAU CYFRIFYDDU

1. CYFFREDINOL

Paratowyd y cyfrifon yn unol â Chôd Ymarfer Cyfrifyddu Awdurdodau Lleol Prydain Fawr 2005, a gyhoeddwyd yn Mai 2006 gan Sefydliad Siartredig Cyllid a Chyfrifon y Cyhoedd (CIPFA) a hefyd gyda nodiadau cynorthwyol a gyhoeddwyd gan CIPFA ynghylch sut i weithredu Safonau Cyfrifyddu (SSAP'au), a Safonau Adrodd Ariannol (FRS).

2. ASEDAU SEFYDLOG

Cyflawnodd Cyngor Gwynedd y prisiad diweddaraf o asedau sefydlog yn 2004-2005. Rhoddwyd gwerth marchnad agored i'r swyddfeydd a chost colli gwerth cyfnewid i'r gorsafoedd tân. I gydymffurfio â'r FRS15 newydd amcangyfrifodd y Prisiwr fywydau yn weddill ar gyfer holl adeiladau'r Awdurdod Tân er mwyn cyfrifo tâl colli gwerth. Cydnabyddir yr asedau eraill ar eu cost hanesyddol ac maent yn cael eu dibrisio dros eu hoes ddefnyddiol.

Yn unol â gofynion FRS 11, mae'r Awdurdod yn adolygu, ar ddiwedd pob cyfnod, y gwerth sy'n cael ei gofnodi ar gyfer pob categori o ased sy'n cael ei gynnwys yn y fantolen. Pan fydd rheswm i gredu bod y gwerth wedi newid yn sylweddol yn ystod y cyfnod, mae'r prisiad yn cael ei addasu'n briodol. Mae cost amhariaeth yn cael ei chodi ar y Cyfrif Refeniw Gwasanaeth pan fydd yn deillio o ddefnyddio buddion economaidd, ac ar y Gyfrif Ailddatgan Asedau Sefydlog mewn achosion eraill.

3. ASEDAU ANNIRIAETHOL

Mae gan yr Awdurdod asedau y gellir eu cydnabod dan Arfer Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol DU (GAAP) fel asedau anniriaethol (e.e. trwyddedu meddalwedd).

Amorteiddir asedau anniriaethol ar sail systematig, a hynny ar sail eu hoes economaidd. Adolygir oes economaidd ddefnyddiol asedau anniriaethol yr Awdurdod ar ddiwedd pob cyfnod o adrodd yn ôl ac adolygu pe bai angen.

4. COSTAU'R ASEDAU SEFYDLOG O'R REFENIW

Codir tâl cyfalaf ar y cyfrif refeniw ar gyfer yr holl asedau sefydlog a ddefnyddir i ddarparu'r gwasanaeth. Mae cyfanswm y gost yn cynnwys darpariaeth blynyddol ar gyfer colli gwerth, a chyfradd llog damcaniaethol penodol o 3.5% ar werthoedd net yr asedau.

Seilir cyfanswm y gost ar y cyfalaf a geir. Cymerir i ystyriaeth y bydd yr holl asedau a ddaw i ben wedi cael defnydd ohonynt, yn colli eu gwerth, ac fe'u cyfrifir ar sail llinell syth.

Mae'r Taliadau Cyfalaf a wneir yn mynd i'r Cyfrif Refeniw Rheoli Asedau ac yna tynnir llog allanol gwirioneddol sy'n daladwy a chostau dibrisio o'r Cyfrif hwnnw, gydag unrhyw falans dros ben yn mynd yn ôl i'r Cyfrif Refeniw Cyfunol. O ganlyniad i hyn, mae effaith y Taliadau Cyfalaf ar y cyfrif refeniw yn niwtral.

5. COLLI GWERTH

Ystyrir y bydd asedau, heblaw tir, yn colli eu gwerth tra’n cael defnydd ohonynt. Yn ôl yr FRS15 rhaid gwneud darpariaeth ar gyfer colli gwerth ar holl adeiladau’r Awdurdod Tân. Lle y darparir ar gyfer colli gwerth, fe ddefnyddir y dull llinell syth i ystyried colled mewn gwerth i’r asedau dros y cyfnodau canlynol:-

Adeiladau	15 - 80 mlynedd
Strwythurau Mewnol	5 - 10 mlynedd
Cerbydau, Peiriannau ac Offer	4 - 15 mlynedd
Asedau Anniriaethol	5 – 15 mlynedd

6. Y SYLFAEN ER MWYN DARPARU AR GYFER CASGLU DYLEDION

Mae’r Awdurdod wedi cymeryd benthyciadau tymor hir sydd yn amrywio o ran eu hyd i ariannu asedau sefydlog sydd wedi eu prynu. Codir ar yr elfen sy’n gysylltiedig â chostau trosiannol i'r cyfrif refeniw dros saith mlynedd a chodir y balans o'r gofyniad cyllido cyfalaf a addaswyd i’r cyfrif refeniw fel swm sy’n cyfateb i 4% o’i werth. Ond, mae darpariaeth ychwanegol (gwirfoddol) wedi’i gwneud i adbrynu dyled er mwyn adlewyrchu’r cynnydd mewn asedau tymor byr sy’n awr yn cael eu hariannu drwy fenthyciadau, yn hytrach na phrydlesi gweithredol.
Mae’r ddarpariaeth ychwanegol yn seiliedig ar oes economaidd yr ased a chyfrifir y gost i’r cyfrif refeniw ar y sail honno.

7. CRONFEYDD WRTH GEFN A’R BALANS

Nid yw'r gyfundrefn ariannol y mae'r Awdurdod yn gweithredu oddi tani yn caniatáu iddo ddal Arian wrth gefn. Fodd bynnag, caniateir i'r Awdurdod ddal Darpariaethau. Mae darpariaethau'n ymwneud â rhwymedigaethau yr aethpwyd iddynt, mewn achosion lle nad oes modd pennu'n fanwl gywir beth oedd swm neu amseriad y taliad. Mae cost gwariant yn cael ei chodi ar y Cyfrif Refeniw Gwasanaeth yn y flwyddyn pan fydd y ddarpariaeth yn cael ei chreu; mae cost gwariant ar gyfer clirio'r rhwymedigaeth yn cael ei chodi'n uniongyrchol ar y ddarpariaeth. Mae manylion y Darpariaethau a oedd yn cael eu dal gan yr Awdurdod ar 31 Mawrth 2006 wedi eu rhoi yn nodyn 9 ar y Fantolen Gyfunol.

8. STOC A’R STORFA

Mae’r Awdurdod yn cymeryd i ystyriaeth y stoc o wisgoedd ffurfiol, rhannau cerbydau, tanwydd ac eitemau gweithredol bychain eraill. Yn unol â’r Côd Ymarfer a’r SSAP 9, rhoddir y gwerth isaf i’r stoc sef y cost gwirioneddol, neu’r gwerth credadwy net.

9. COSTAU PENSIWN

Mae’r Awdurdod yn ymwneud â dau gynllun pensiwn gwahanol sydd yn cwrdd â gofynion grwpiau staff gwahanol. Mae’r ddau gynllun yn darparu buddion a ddiffinnir mewn perthynas â thâl a gwasanaeth. Mae’r cynlluniau fel a ganlyn:-

(i) **Diffoddwyr Tân Lifrai**

Nid yw'r cynllun hwn yn cael ei ariannu gyda'r cost a dynnir o'r cyfrif refeniw yn cynrychioli cost net y pensiynau a'r buddion eraill ar ôl ystyried cyfraniadau'r staff ar gyfer y flwyddyn.

(ii) **Gwasanaethau Llywodraeth Leol a Staff yr Ystafell Reoli**

Mae'r staff hyn yn gymwys i ymuno â Chynllun Pensiwn y Llywodraeth Leol. Mae'r costau pensiwn a godir o gyfrif yr Awdurdod mewn perthynas â'r staff, yn hafal i'r cyfraniadau a delir i'r cynllun pensiwn a ariannir ar gyfer y staff hyn. Codir costau ychwanegol mewn perthynas â rhai pensiynau arbennig a delir i staff sydd wedi ymddeol heb fod wedi eu hariannu.

Mae'r costau pensiwn hyn wedi eu penderfynu ar sail y cyfraddau cyfrannu cam ar y tro i gwrdd â 100% o atebolrwydd y Gronfa yn unol â rheolau perthnasol y Llywodraeth.

(iii) **FRS 17**

Mae FRS 17 yn rhagnodi datgelu'r ymrwymiadau tymor hir yr aethpwyd iddynt o ran costau pensiwn. Mae cyfrifon y Gwasanaeth Tân wedi'u haddasu yn unol â SORP, sy'n golygu nad yw'r newidiadau a wnaed er mwyn gweithredu FRS 17 yn cael unrhyw effaith ar y Cyfraniadau gan yr Awdurdodau Lleol.

Wrth asesu ymrwymiadau o ran budd-daliadau arian ymddeol ar gyfer Datganiad Cyfrifon 2004-2005 roedd yn ofynnol yn ôl SORP i'r actiwari ddefnyddio cyfradd ddisgownt o 2.9% gwirioneddol (5.4% mewn gwirionedd). Ar gyfer Datganiad Cyfrifon 2005-2006, defnyddir cyfradd yn seiliedig ar y gyfradd bresennol o adenillion ar fond uchel mewn gwerth yn cyfateb i gost a hyd ymrwymiadau'r cynllun. Mae'r actiwari wedi nodi bod cyfradd o 2.9% gwirioneddol (4.9% mewn gwirionedd) yn briodol.

10. DOSBARTHIAD COSTAU GWEINYDDOL CANOLOG

Darparir y gwasanaethau gweinyddol canolog mwyaf megis Cyllid a Chefnogaeth Gyfreithiol a Gweinyddol gan yr Awdurdodau Lleol eraill. Mae'r costau hyn a chostau gweinyddiaeth ganolog yr Awdurdod Tân wedi eu dyrannu i wasanaethau'r rheng flaen yn unol â Datganiad CIPFA ar Gyfrifyddu Costau Uwchben a'r Cod Ymarfer Cyfrifyddu Gwerth Gorau.

11. DYLEDWYR A CHREDYDWYR

Cyflwynir cyfrifon yr Awdurdod ar sail croniadau yn unol â'r SORP a'r SSAP 2; mae hyn yn golygu fod symiau sydd yn ddyledus i ac oddi wrth yr Awdurdod yn ystod y flwyddyn yn cael eu cynnwys yn y cyfrif refeniw, p'run a yw'r arian wedi ei dderbyn neu ei dalu neu beidio yn ystod y flwyddyn. Mae unrhyw groniadau gwariant cyfalaf perthnasol wedi'u gwneud ar ddiwedd y flwyddyn, ac mae pob gwariant cyfalaf, gan gynnwys croniadau, wedi'i gyllido.

12. BUDDSODDIADAU

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy'n rheoli cronfeydd dros ben ar ran yr Awdurdod. Trefnir buddsoddiadau'n uniongyrchol ar gyfer yr Awdurdod, yn benodol mewn cyfrif galw llog uchel, a buddsoddir cronfeydd eraill sy'n weddill ar y farchnad arian fel rhan o weithgaredd rheoli'r trysorlys Conwy. Dangosir trafodion llog ar wahân o fewn Crynodeb y Cyfrif Refeniw. Dangosir y buddsoddiadau yn y Fantolen Gyfunol. Ceir manylion pellach yn Nodyn 11 ar y Fantolen.

13. PRYDLESI

Mae'r Awdurdod yn dal gwahanol asedau cyfalaf, cerbydau a rhai eitemau offer yn bennaf dan brydlesau gweithredu. Mae'r rheoliadau cyfrifyddu cyfalaf yn ei gwneud yn ofynnol nad yw asedau sy'n destun prydlesi gweithredu'n cael eu rhestru ar y fantolen, gan nad yr Awdurdod sy'n berchen arnynt.
Mae asedau a geir trwy brydles gyllid yn cael eu dangos ar y fantolen fel Asedau Sefydlog.
Mae cost taliadau prydles blynyddol yn cael ei chodi ar y cyfrifon refeniw gwasanaeth. Mae manylion y prydlesi wedi eu hamlinellu yn nodyn 2 ar y Cyfrif Refeniw Cyfunol.

14. DERBYNIADAU CYFALAF

Caiff yr enillion o asedau defnyddiadwy eu dal fel Derbyniadau Cyfalaf Defnyddiadwy a chânt eu cadw yn y cyfrif Derbyniadau Cyfalaf Anghymwysedig hyd oni chânt eu defnyddio i ariannu gwariant cyfalaf.

15. TRETH AR WERTH

Nid yw TAW ond yn cael ei chynnwys mewn cyfrifon incwm a gwariant, boed o natur cyfalaf neu o natur refeniw, i'r graddau nad oes modd ei hadfer.

16. GRANTIAU

Mae grantiau refeniw, a'r gwariant a ariannir gan grant, yn cael eu cynnwys fel incwm a gwariant yn y Cyfrif Refeniw. Mae grantiau cyfalaf yn cael eu rhoi yn y Cyfrif Grantiau a Chyfraniadau Gohiriedig ac yn cael eu hamorteiddio dros oes yr Asedau Sefydlog cysylltiedig.

CYFRIF REFENIW CYFUNOL AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2006

DADANSODDIAD GODDRYCHOL	NODIADAU	*2005/06* *£'000*	*2004/05* *£'000*
Diogelwch Tân Cymunedol – Arolygu ac Ardystio		1,229	1,118
Diogelwch Tân Cymunedol – Atal ac Addysg		2,344	2,147
Diffodd Tân – Ymatebion Gweithredol		22,756	20,407
Diffodd Tân – Cysylltiadau a Chrynhoi		2,465	2,151
Diffodd Tân – Sicrhau Cyflenwadau Dŵr		1,031	924
Costau Corfforedig a Chraidd Democrataidd		161	198
Cost heb ei dosbarthu		137	145
GWARIANT GROS		**30,123**	**27,090**
Incwm – Diogelwch Tân Cymunedol		-51	-71
Incwm – Diffodd Tân		-211	-507
CYFANSWM INCWM		**-262**	**-578**
Trosglwyddiad i'r(o'r) ddarpariaeth ar gyfer offer y Dyfarniad Cyflog	**Nodyn 8**	0	-954
Trosglwyddiad i Ddarpariaethau Amrywiol (tanwariant 2005-2006)	**Nodyn 8**	631	0
Trosglwyddiad i'r Ddarpariaeth Cyllideb 2005-2006	**Nodyn 8**	-781	500
Trosglwyddiad i'r(o'r) Ddarpariaeth Gyfrifiaduron	**Nodyn 8**	-35	-65
Trosglwyddiad i'r Ddarpariaeth Lifrai	**Nodyn 8**	-190	190
Trosglwyddiad i'r Ddarpariaeth Rheoli Prosiect	**Nodyn 8**	-60	100
Trosglwyddiad i'r(o'r) Ddarpariaeth Cyfalaf	**Nodyn 8**	83	0
Cyfraniad i'r Ddarpariaeth Ddyledion	**Nodyn 8**	0	-5
COST NET Y GWASANAETH		**29,509**	**26,278**
Llog a dderbyniwyd		-223	-153
Cyfrif Refeniw Rheoli Asedau	**Nodyn 1**	-493	-612
Cost Llog Pensiynau	**Nodyn 4**	8,161	7,153
Elw Disgwyliedig ar Asedau Pensiwn	**Nodyn 4**	-351	-316
GWARIANT GWEITHREDU NET		**36,603**	**32,350**
Neilltuadau i'r Cyfrif Ariannu Cyfalaf – Taliadau a Ohiriwyd		-283	0
Grantiau Llywodraeth a Ohiriwyd		11	0
Gwariant Cyfalaf wedi'i godi ar y Cyfrif Refeniw		0	476
Neilltuad o'r Gyfrif Ariannu Cyfalaf	**Nodyn 5**	-401	-311
Neilltuad ar Gronfa Bensiynau dros ben	**Nodyn 4**	-7,978	-5,663
SWM SYDD I'W GODI O'R TRETHI		**27,952**	**26,852**
INCWM O'R TRETHI	**Nodyn 6**	**-27,952**	**-26,852**
YCHWANEGOL AR GYFER Y FLWYDDYN		**0**	**0**

NODIADAU'R CYFRIF REFENIW CYFUNOL

1. CYFRIF REFENIW RHEOLI ASEDAU

Mae'r Cyfrif Refeniw Rheoli Asedau yn cofnodi'r taliadau a godir am ddefnyddio'r asedau ac union gostau'r llog allanol i'r Awdurdod. Dangosir yr hyn sydd yn ychwanegol fel canlyniad yn y Cyfrif Refeniw Cyfunol.

	2005/06 £'000	***2004/05 £'000***
INCWM		
Taliadau Cyfalaf o'r Cyfrif Refeniw	-1,613	-1,544
Grantiau Llywodraeth a Ohiriwyd	-11	0
GWARIANT		
Darpariaeth Colli Gwerth	770	711
Taliadau Llog Allanol	361	221
YCHWANEGOL I'R CYFRIF REFENIW CYFUNOL	**-493**	**-612**

2. PRYDLESU

Yr oedd y taliadau prydlesu yn weddill ar 31 Mawrth 2006 yn £2,456,757 (31 Mawrth 2005, £2,859,422), gyda thaliadau prydlesu o £932,792 (2004/05, £1,123,252) yn ystod y flwyddyn. Mae'r holl brydlesi gweithredu ar gyfer cerbydau ac offer. Gwnaed taliadau prydlesu o £3,746 yn ystod y flwyddyn; pris prynu gwreiddiol y cerbydau oedd £359,048. Mae'r brydles arian wedi cyrraedd y cyfnod rhentu eilaidd, a bydd yn para am oes ddefnyddiol y cerbydau.

YMRWYMIADAU PRYDLESU	***£'000***
2006/2007	734
2007/2008	497
2008/2009	377
2009/2010	246
2010/2011	214
2011/2012	214
2012/2013	85
2013/2014	76
2014/2015	13
2015/2016	1
CYFANSWM	**2,457**

3. GWARIANT AR GYHOEDDUSRWYDD

Dan Adran 5 Deddf Llywodraeth Leol 1986, mae'n angenrheidiol i'r Awdurdod ddatgelu'r gwariant ar gyhoeddusrwydd a hysbysebu a gyfeirir at y cyhoedd yn gyffredinol neu adrannau penodol o'r cyhoedd. Yn 2005-2006 yr oedd y gwariant hwn yn £93,796.

GWARIANT AR GYHOEDDUSRWYDD	***2005/06 £'000***	***2004/05 £'000***
Recriwtio	57	5
Hysbysebion Diogelwch Tân	37	20
CYFANSWM	**94**	**25**

4. PENSIYNAU

(i) **Gwasanaethau Llywodraeth Leol a Staff yr Ystafell Reoli**

Yn 2005-2006, fe wnaeth yr Awdurdod gyfraniad o £524,819 (2004/2005, £500,790) i Gynllun Pensiwn y staff gan gynrychioli 21.3% (2004-2005, 21.3%) o dâl pensiwn yr aelodau staff i Gronfa Bensiwn Clwyd, sydd yn darparu buddion sydd wedi eu diffinio i'r aelodau mewn perthynas â thâl a gwasanaeth. Fe fydd Actiwari'r Gronfa yn penderfynu'r gyfradd sydd i'w gyfrannu gan ei seilio ar brisiannau actiwaraidd teirblwydd, gyda'r arolwg diwethaf ar 31 Mawrth 2004. Yn unol â'r Rheolau Pensiwn cyfredol, mae disgwyl i'r cyfraddau cyfraniad gwrdd â 100% o holl ymrwymiadau'r Gronfa. Yn ystod 2005-2006, dyfarnwyd budd blynyddoedd ychwanegol o £8,624 (2004-2005, £8,167) i staff sydd yn cynrychioli 0.35% (2004-2005, 0.28%) o dâl pensiwn y staff.
Gellir cael rhagor o wybodaeth am Gronfa Bensiwn Clwyd yn Adroddiad Blynyddol y Gronfa Bensiwn a'r Cyfrifon sydd ar gael gan Trysorydd y Sir yng Nghyngor Sir y Fflint, Neuadd y Sir, Yr Wyddgrug, CH7 6NA neu ac ar wefannau www.siryfflint.gov.uk.

(ii) Diffoddwyr Tân

Mae cynllun pensiwn y diffoddwyr tân yn gynllun na chaiff ei ariannu â chyfraniadau diffiniedig. Yn 2005-2006, cyfanswm cost net y pensiynau a buddion eraill oedd £3.5m (2004-2005, £3.5m).

(iii) Symudiadau ar y Gronfa Bensiwn

Yn unol â FRS17 mae cost presennol gwasanaeth pensiynadwy yn cael ei glustnodi i wariant gros yn y Cyfrif Refeniw Cydgyfnerthedig (CRA). Mae'r taliadau pensiwn gwir ar ran y gweithwyr sy'n gweithio ar hyn o bryd yn cael ei dynnu o'r Cyfrif, addasiad yn cael ei wneud yn is na'r llinell fel nad oes unrhyw effaith ar wariant cyffredinol yr Awdurdod. Mae'r gwerth actiwaraidd wedi cael eu gwneud ar gynllun y Diffoddwyr Tân gan Adran Actiwaraidd y Llywodraeth, a'r cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol gan Mercers. Mae'r tabl isod yn dadansoddi'r symudiadau priodoledig yn y gronfa bensiwn i'r y CRA yn 2005-2006 ar gyfer y ddau gynllun:

SYMUDIADAU	***2005/06 £'000***	***2004/05 £'000***
Cyfraniad y cyflogwyr		
- Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	539	509
- Pensiynau Diffoddwyr Tân	4,455	4,444
- Llai cyfraniad Diffoddwyr Tân	-979	-960
Cost Gwasanaeth Cyfredol		
- Diffoddwyr Tân	-3,650	-2,340
- Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	-408	-339
Cost Cyn Wasanaeth		
- Diffoddwyr Tân	-350	-140
- Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	225	0
Cost Llog		
- Diffoddwyr Tân	-7,600	-6,690
- Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	-561	-463
Yr elw a ddisgwylir ar yr Asedau Pensiwn		
- Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	351	316
PRIODOL I'R GRONFA BENSIWN WRTH GEFN O'R CRA	**7,978**	**5,663**

Ceir rhagor o wybodaeth am bensiynau yn nodyn 10 i'r Fantolen Gydgyfnerthedig ac nodyn 3 i'r Datganiad Cyfanswm y Symudiadau yn y Cronfeydd wrth gefn a'r Ddarpariaeth.

5. ISAFSWM Y DDARPARIAETH REFENIW (MRP)

Yn ôl Deddf, mae angen i'r Awdurdod neilltuo isafswm darpariaeth refeniw i'w rhyddhau o'u dyledion. Ar gyfer 2005-2006, y swm yw £369,548. Isod, fe ddangosir y symiau sydd yn ffurfio cyfanswm y trosglwyddiad o'r Gronfa Ariannu Cyfalaf Wrth Gefn.

	2005/06 £'000	***2004/05 £'000***
Y Swm a Godwyd fel darpariaeth Colli Gwerth	771	711
Trosglwyddo o'r Gronfa Ariannu Cyfalaf Wrth Gefn i'r Refeniw	-401	-311
ISAFSWM DARPARIAETH REFENIW	**370**	**400**

6. TRETHI

Yn 2005-2006, rhoddwyd cyfanswm trethi o £27,951,864 i ariannu gwariant refeniw o'r Awdurdodau Lleol canlynol:-

AWDURDOD	***2005/06 £'000***	***2004/05 £'000***
Cyngor Sir Ynys Môn	2,850	2,720
Cyngor Gwynedd	4,896	4,709
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	4,621	4,440
Cyngor Sir Ddinbych	3,955	3,789
Cyngor Sir Y Fflint	6,225	5,999
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	5,405	5,195
CYFANSWM TRETHI	**27,952**	**26,852**

7. ENILLION Y SWYDDOGION

Nifer y staff yr oedd eu taliadau, ag eithrio cyfraniadau pensiwn, yn £40,000 neu'n fwy mewn clystyrau o £10,000 : -

BAND TALIADAU	***2005/06*** **NIFER Y STAFF**	***2004/05*** **NIFER Y STAFF**
£80,000 - £89,999	1	1
£70,000 - £79,999	0	0
£60,000 - £69,999	4	3
£50,000 - £59,999	3	1
£40,000 - £49,999	22	17

8. CYFRANIADAU I /O FANTOLAU A GLUSTNODWYD

Darpariaeth Cyllideb 2005-2006

Neilltuwyd swm o £500,000 o gyllideb refeniw 2004-2005 i ariannu cynnydd yn y gyllideb ar gyfer 2005-2006. Cytunwyd hefyd y dylid defnyddio £281,202 o'r Gronfa Drosiannol. Mae'r darpariaethau hyn bellach wedi'u defnyddio.

Darpariaeth Cyfrifiaduron

Yn 2003-2004 sefydlwyd Darpariaeth i ariannu'r system Adnoddau Dynol newydd drwy ddefnyddio tanwariant refeniw. Defnyddiwyd balans y ddarpariaeth, sef £34,986 yn 2005-2006.

Darpariaeth Gwisgoedd

Er mwyn rheoli'r mater o wisgoedd newydd a sicrhau bod y cyfrifon wedi'i cofnodi'n gywir, heb gael effaith ar y gyllideb ar gyfer 2005-2006, mae'n rhaid creu Darpariaeth o £190,000 ar gyfer Gwisgoedd o'r tanwariant yn 2004-2005. Yn 2005-2006 defnyddiwyd £107,510 o'r ddarpariaeth i brynu gwisgoedd. Ystyrir y byddai'n ddarbodus trosglwyddo'r balans ar y Ddarpariaeth Wisg, £82,490, i'r Ddarpariaeth Cyfalaf i'w rhoi yn erbyn y gost o newid yr Offer Diogelu Personol.

Darpariaeth Reoli

Er mwyn cynnwys costau'r prosiect i gydleoli'r tri gwasanaeth argyfwng a helpu tuag at gostau adleoli, mae swm o £100,000 wedi'i neilltuo o'r tanwariant yn 2004-2005. Yn 2005-2006 defnyddiwyd £59,576 o'r ddarpariaeth. Mae'r prosiect rheoli'n parhau a rhagwelir y ceir gwariant pellach yn 2006-2007.

Darpariaeth Dyled Ddrwg

Mae'r Awdurdod yn cynnal Darpariaeth Dyled Ddrwg sy'n ymorol yn ddigonol â dyledion ac efallai y bydd gofyn iddynt gael eu dileu. O ganlyniad i ddadansoddiad o ddyledwyr diwedd y flwyddyn penderfynwyd cadw'r ddarpariaeth ar yr un lefel.

Tanwariant 2005-2006

Tanwariant 2005-2006 yw £630,518. Ceir manylion y cynigion ar gyfer y tanwariant yn y Rhagair Eglurhaol. Dyma 'nhw:-

- £335,518 – Darpariaeth ar gyfer Cynnydd yn y Gyllideb 2006-2007
- £70,000 – Darpariaeth Diswyddo
- £35,000 – Darpariaeth Stadau
- £100,000 – Darpariaeth Rheng i Rôl
- £90,000 - Darpariaeth Cyflog Cyfartal

9. TRAFODION Â PHARTION PERTHNASOL

Mae gan Wasanaeth Tân Gogledd Cymru nifer o gysylltiadau ag awdurdodau sy'n aelodau:

- Mae pob aelod o'r Gwasanaeth Tân hefyd yn aelod o un o'r awdurdodau sy'n aelodau
- Trysorydd y Gwasanaeth Tân yw Cyfarwyddwyr Corfforaethol Cyllid ac Adnoddau Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
- Y Swyddog Monitro yw Prif Weithredwr Cyngor Sir Ddinbych

Yn ystod y flwyddyn bu trafodion gyda phartïon perthnasol fel a ddangosir isod.

	£'000
CBS Conwy – Gwasanaethau Cyllid	68
Cyngor Sir Ddinbych – Swyddog Monitro a Gwasanaethau Chyfreithiol	43
Cyngor Sir y Fflint – Gwasanaeth Cynllun Pensiwn	9
Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru	21
Gwasanaethau Tân Eraill	24

Gofynnwyd i uwch swyddogion y Gwasanaeth Tân ddatgan unrhyw drafodion trydydd parti yn ystod y flwyddyn. Ac eithrio lwfansau a threuliau aelodau ni nodwyd unrhyw drafodion eraill.

10. FFÏOEDD ARCHWILIO 2005/06

Y ffi a dalwyd i'r Swyddfa Archwilio Cymru am wasanaethau archwilio allanol oedd £47,153 (2004/05: £46,149).

11. LWFANSAU AELODAU

Gweithredodd yr Awdurdod Gynllun Lwfans newydd i Aelodau yn ystod 2004-2005 yn unol â Chanllawiau Llywodraeth Cynulliad Cymru ar gyfer Lwfansau Aelodau. Yn ystod 2005-2006 talwyd y swm o £55,546 (£26,174 yn 2004-2005) i Aelodau ar ffurf Lwfansau Aelodau.

TAFLEN FANTOLEN GYFUNOL

	NODIADAU	*31 Mawrth 2006* £'000	£'000	*31 Mawrth 2005* £'000
ASEDAU SEFYDLOG	**Nodyn 1**			
Asedau Anniriaethol Sefydlog			56	65
Asedau Diriaethol Sefydlog				
Asedau Gweithredol:	**Nodyn 3**			
Tir ac Adeiladau		19,765		19,746
Cerbydau, Peiriannau ac Offer		4,046		3,410
Strwythurau Mewnol		48	23,859	53
Asedau Anweithredol			35	923
Buddsoddiadau			3	3
CYFANSWM ASEDAU TYMOR HIR			**23,953**	**24,200**
ASEDAU CYFREDOL				
Stoc	**Nodyn 6**	362		298
Dyledwyr	**Nodyn 7**	493		556
Buddsoddiadau	**Nodyn 11**	4,690		4,770
Taliadau Ymlaen Llaw		190		107
Arian Parod		0	5,735	0
RHWYMEDIAGETHAU CYFREDOL I'W TYNNU				
Credydwyr	**Nodyn 8**	1,180		1,031
Benthyciadau i'w talu o fewn blwyddyn	**Nodyn 4**	500		964
Gorddrafft Banc	**Nodyn 5**	26		896
Derbyniadau Ymlaen Llaw		528	2,234	280
ASEDAU CYFREDOL NET			3,501	2,560
CYFANSWM ASEDAU AR ÔL TYNNU'R YMRWYMIADAU CYFREDOL			**27,454**	**26,760**
Ymrwymiadau Pensiwn	**Nodyn 10**		173,142	145,612
Darpariaeth Ymrwymiadau Pensiwn	**Nodyn 9**		1,955	1,955
Darpariaeth – Tanwariant 2005-06	**Nodyn 9**		631	0
Darpariaeth Arian Pontio	**Nodyn 9**		0	281
Darpariaeth Cyfrifiadur	**Nodyn 9**		0	35
Darpariaeth Cyllideb 2005-2006	**Nodyn 9**		0	500
Darpariaeth ar gyfer Gwisgoedd	**Nodyn 9**		0	190
Darpariaeth Cyfalaf	**Nodyn 9**		83	0
Darpariaeth Reoli	**Nodyn 9**		40	100
Benthyciadau tymor hir	**Nodyn 4**		8,013	6,149
CYFANSWM ASEDAU AR ÔL TYNNU'R YMRWYMIADAU			**(156,410)**	**(128,062)**
ECWITI				
Grantiau Llywodraeth Gohiriedig	**Nodyn 12**		132	108
Cyfrif Ariannu Cyfalaf Wrth Gefn			1,150	1,824
Cyfrif Ailddatgan Asedau Sefydlog Wrth Gefn			14,971	15,314
Derbynebau Cyfalaf Defnyddiol			479	304
Darpariaeth Pensiwn			(173,142)	(145,612)
CYFANSWM ECWITI			**(156,410)**	**(128,062)**

NODIADAU'R DAFLEN FANTOLEN GYFUNOL

1. ASEDAU SEFYDLOG

Amlinellir gwerth asedau yn Nodyn 2 a Nodyn 3 o Bolisïau Cyfrifyddu. Dangosir manylion gwerth yr asedau ar 31 Mawrth 2006 isod, ynghyd â manylion y symudiad yn ystod y flwyddyn:-

	Tir ac Adeiladau *£'000*	*Cerbydau ac Offer* *£'000*	*Strwythurau Mewnol* *£'000*	*Asedau Anweithredol* *£'000*	**Asedau Anniriaethol Sefydlog** *£'000*	*Cyfanswm* *£'000*
Gwerth Gros Llyfr ar y 1af Ebrill 2005	20,055	6,769	251	923	65	28,973
Ailwerthuso ac Ailddatgan	0	0	0	0	0	0
GWERTH AR 1af EBRILL 2005	**20,055**	**6,769**	**251**	**923**	**65**	**28,973**
Atodiadau	494	619	2	35	0	1,150
Gwariant wedi ei Gomisiynu	459	464	0	-923	0	0
Gwaredu	-205	0	0	0	0	-205
Wedi ei dynnu ymaith i'r Cyfrif Ailddatgan Asedau Wrth Gefn	-422	0	0	0	0	-422
GWERTH GROS LLYFR AR 31 MAWRTH 2006	**20,381**	**7,852**	**253**	**35**	**65**	**29,496**
Cynnydd yn y Golled mewn Gwerth ar y 1af Ebrill 2005	-309	-3,359	-198	0	0	-4,776
Colled mewn Gwerth am y Flwyddyn	-307	-447	-7	0	-9	-770
Gwaredu	0	0	0	0		0
Cynnydd yn y Golled mewn Gwerth ar 31Mawrth 2006	**-616**	**-3,806**	**-205**	**0**	**-9**	**-5,546**
GWERTH NET LLYFR AR 31 MAWRTH 2006	**19,765**	**4,046**	**48**	**35**	**56**	**23,950**
GWERTH NET LLYFR AR 31 MAWRTH 2005	**19,746**	**3,410**	**53**	**923**	**65**	**24,197**

Yr Ymrwymiadau Cyfalaf 2006-2007 Ymlaen

Yr ymrwymiadau cyfalaf sylweddol a ddechreuwyd ar 31 Mawrth 2006 oedd £1,349,000 ac maent yn y tabl isod.

Cynllun	**Y Gost yn y dyfodol yn y cytundebau £'000**
Ailfodelu Llandudno	271
Tendrau Dŵr	1,256
Offer	48
CYFANSWM	**1,575**

2. GWARIANT CYFALAF A ARIANNU

Manylir ar y gwariant cyfalaf yn ystod y flwyddyn a'i effaith ar y Gofyniad Ariannu Cyfalaf isod:-

	2005/2006 £'000	***2004/2005 £'000***
Gofyniad Ariannu Cyfalaf yn Agor	6,948	3,995
Buddsoddiad Cyfalaf mewn Blwyddyn		
• Asedau Anniriaethol	0	65
• Asedau Sefydlog	1,150	3,876
Ffynonellau Cyllid		
• Grantiau a Chyfraniadau	34	111
• Refeniw a Darpariaethau eraill	370	877
Gofyniad Ariannu Cyfalaf yn Cau	7,694	6,948
Newid mewn Gofyniad Ariannu Cyfalaf	746	2,953
Eglurhad am y newid:		
Cynnydd yn yr angen sylfaenol i fenthyca (gyda chymorth)	746	847
Cynnydd yn yr angen sylfaenol i fenthyca (heb gymorth)	0	2,106

3. <u>GWYBODAEH AM YR ASEDAU A FEDDIANNIR</u>

Yr asedau sefydlog a feddiannir gan yr Awdurdod gan gynnwys y canlynol:-

	Nifer ar 31 Mawrth 2006	***Nifer ar 31 Mawrth 2005***
<u>TIR AC ADEILADAU</u>		
Gorsafoedd Tân	44	44
Pencadlys y Frigâd	0	1
Pencadlysoedd Rhanbarthol	2	2
Yr Ystafelloedd Rheoli	1	1
Y Sefydliadau Hyfforddi	4	4
Y Gweithdai Cerbydau	1	1
Storfeydd	1	1
<u>CERBYDAU AC OFFER</u>		
Cerbydau Gwaith	60	57
Cerbydau Cynorthwyol	46	28

4. <u>BENTHYCA ALLANOL</u>

Mae'r benthyciadau sydd i'w talu wedi eu cymeryd drwy'r Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (PWLB). Mae'r tabl canlynol yn dadansoddi'r modd y bydd y benthyciadau'n aeddfedu.

Ffynhonnell y Benthyciad	***Cyfradd Llog yn Daladwy 2005/06 %***	***Cyfanswm yn Weddill ar 31 Mawrth 2006 £'000***		***Cyfanswm yn Weddill ar 31 Mawrth 2005 £'000***	
Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus	3.85 – 5.0		8,513		7,113
DADANOSDDIAD O AEDDFEDRWYDD Y BENTHYCIADAU					
O fewn 1 flwyddyn			500		964
Rhwng 1 a 2 flynedd		1,000		500	
Rhwng 2 a 5 mlynedd		1,579		1,615	
Rhwng 5 a 10 mlynedd		1,012		1,012	
Dros 10 mlynedd		4,422		3,022	
			8,013		6,149
CYFANSWM			**8,513**		**7,113**

5. GORDDRAFFT BANC

Yr oedd yr arian a fuddsoddwyd yn cynrychioli'r arian a ddangoswyd yn y Daflen Fantolen, ynghyd â thrafodion heb eu heffeithio oddi fewn i'r balans banc a gliriwyd 31 Mawrth 2006.

Mae'r tabl canlynol yn crynhoi'r sefyllfa:-

	31 Mawrth 2006 £'000	***31 Mawrth 2005 £'000***
Arian fesul Taflen Fantolen	-26	-896
Trafodion Banc heb eu clirio	70	1,176
Arian Symudol	-2	-207
CYFANSWM	**42**	**73**

6. STOC

Dangosir dadansoddiad o'r stociau ar 31 Mawrth 2005 a 31 Mawrth 2006 isod :-

Cyflenwadau	***31 Mawrth 2006 £'000***	***31 Mawrth 2005 £'000***
Prif Storfa (Pencadlys)	350	286
Stoc Trafnidiaeth	12	12
CYFANSWM	**362**	**298**

7. DYLEDWYR

	31 Mawrth 2006 £'000	*31 Mawrth 2005 £'000*
Adrannau'r Llywodraeth ac Asiantaethau Eraill	342	464
Awdurdodau Lleol Eraill	67	29
Dyledwyr Amrywiol	90	68
DYLEDWYR GROS	**499**	**561**
Tynnu'r ddarpariaeth Dyledwyr	-6	-5
DYLEDWYR NET	**493**	**556**

8. CREDYDWYR

	31 Mawrth 2006 £'000	*31 Mawrth 2005 £'000*
Adrannau'r Llywodraeth ac Asiantaethau	106	72
Awdurdodau Lleol Eraill	112	60
Credydwyr Amrywiol	962	899
CYFANSWM	**1,180**	**1,031**

9. DARPARIAETHAU

Ar 31 Mawrth 2006 roedd yr Awdurdod yn dal nifer o ddarpariaethau i ateb ymrwymiadau yn y dyfodol ac ariannu gwahanol gynlluniau. Mae'r darpariaethau a ddelid a'r symudiadau o ran darpariaethau fel a ganlyn.

Sefydlwyd Darpariaeth Cyfrifiaduron o £100,000 er mwyn ariannu system Adnoddau Dynol fel a gytunwyd gan y Gwasanaeth Tân ar 15 Mawrth 2004, mae £65,013 wedi'i ddefnyddio yn 2004-2005 a defnyddiwyd y balans a oedd yn weddill yn 2005-2006.

Sefydlwyd y Ddarpariaeth ar gyfer Rhwymedigaethau Pensiwn i liniaru effaith y rhwymedigaethau, sy'n codi o gyn wasanaeth, er mwyn gwneud taliadau pensiwn yn y dyfodol. Oherwydd newidiadau bwriedig i drefniadau ariannu cynllun pensiwn y Diffoddwyr Tân, ni fydd angen darpariaeth mor fawr ar yr Awdurdod yn y blynyddoedd nesaf. O ystyried y newidiadau bwriedig cymeradwyodd yr Aelodau yng nghyfarfod yr Awdurdod Tân ar 19 Rhagfyr 2005 y dylid defnyddio £162,200 o'r Ddarpariaeth Pensiwn i ariannu'r gyllideb ar gyfer 2006-2007.

Sefydlwyd darpariaeth newydd o £500,000 yn 2004-2005 er mwyn ariannu cynnydd yn y gyllideb ar gyfer 2005-2006. Mae'r ddarpariaeth hon wedi cael ei defnyddio ynghyd â Darpariaeth y Gronfa Drosiannol i ariannu'r cynnydd yn y gyllideb ar gyfer 2005-2006.

Sefydlwyd Darpariaeth ar gyfer Lifrai o £190,000 yn 2004-2005 er mwyn rheoli'r mater o lifrai newydd a sicrhau bod y cyfrifon wedi'u cofnodi'n gywir, heb gael effaith ar y gyllideb ar gyfer 2005-2006. Yn 2005-2006 defnyddiwyd £107,510 o'r ddarpariaeth i brynu gwisgoedd. Ystyrir y byddai'n ddarbodus trosglwyddo'r balans

ar y Ddarpariaeth Wisg, £82,490, i'r Ddarpariaeth Cyfalaf i'w rhoi yn erbyn y gost o newid yr Offer Diogelu Personol.

Er mwyn cynnwys costau'r prosiect i adleoli'r tri gwasanaeth argyfwng ac i helpu gyda chostau adleoli mae Darpariaeth Reoli o £100,000 wedi'i sefydlu yn 2004-2005. Yn 2005-2006 defnyddiwyd £59,576 o'r ddarpariaeth. Mae'r prosiect rheoli yn dal i barhau a rhagwelir y ceir gwariant pellach yn 2006-2007.

Tanwariant 2005-2006 yw £630,518. Ceir manylion y cynigion ar gyfer y tanwariant yn y Rhagair Eglurhaol. Dyma 'nhw:-

- £335,518 – Darpariaeth ar gyfer Cynnydd yn y Gyllideb 2006-2007
- £70,000 – Darpariaeth Diswyddo
- £35,000 – Darpariaeth Stadau
- £100,000 – Darpariaeth Rheng i Rôl
- £90,000 - Darpariaeth Cyflog Cyfartal

10. ASESIAD O'R YMRWYMIADAU PENSIWN AR GYFER DATGELIADAU FRS17

Yn unol â gofynion y Safon Adrodd Ariannol Rhif 17 – Budd-daliadau Ymddeoliad (FRS 17) mae'n rhaid i'r Awdurdod Tân ddatgelu rhai gwybodaeth ynghylch asedau, ymrwymiadau, incwm a gwariant yn ymwneud â chynlluniau pensiwn ar gyfer ei weithwyr. Fel yr esbonnir yn Nodyn 4 i'r Cyfrif Refeniw Cyfunol mae'r Awdurdod yn cymryd rhan mewn dau gynllun, sef Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân ar gyfer diffoddwyr tân llawn amser nad yw'n cael ei ariannu, a Chynllun Pensiwn Llywodraeth Leol ar gyfer gweithwyr eraill a chaiff hwnnw ei weinyddu gan Gyngor Sir y Fflint. Hefyd, mae'r Awdurdod wedi gwneud trefniadau ar gyfer talu blynyddoedd ychwanegol i rai gweithwyr penodol sydd wedi ymddeol, y tu allan i'r cynlluniau hyn.

Dyma oedd asedau ac ymrwymiadau'r Awdurdod ar Fawrth 31, 2006 a 2005:

	31 Mawrth	
	2006 £'000	**2005 £'000**
Ymrwymiadau amcangyfrifedig yng Nghynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân	167,820	140,546
Cyfran o'r ymrwymiad yng Nghronfa'r Cyngor Sir	12,300	10,227
Cyfanswm yr ymrwymiadau	**180,120**	**150,773**
Cyfran o'r asedau yng Nghronfa'r Cyngor Sir	6,978	5,161
Diffyg Net yn y Pensiynau	**173,142**	**145,612**

Mae'r ymrwymiadau wedi cael eu prisio ar sawl sail actiwaraidd gan ddefnyddio'r dull uned amcanol sy'n asesu ymrwymiadau'r gronfa yn y dyfodol wedi eu gostwng i'w gwerth presennol. Mae Cynllun y Diffoddwyr Tân wedi ei brisio gan Adran Actiwari'r Llywodraeth ac mae ymrwymiadau Cronfa'r Cyngor Sir wedi ei brisio gan Mercer, cwmni annibynnol o actiwarïaid. Y prif ragdybiaethau a ddefnyddiwyd yn y cyfrifiadau yw:

	Cynllun y Diff. Tân		Cronfa'r Sir	
	2006 %	2005 %	2006 %	2005 %
Cyfradd chwyddiant	3.2	2.9	2.9	2.9
Cyfradd cynnydd mewn cyflogau	4.7	4.4	4.2	4.2
Cyfradd y cynnydd mewn pensiynau	3.2	2.9	2.9	2.9
Cyfradd gostwng ymrwymiadau'r cynllun	4.9	5.4	4.9	5.4

Mae'r asedau yng Nghronfa Bensiynau'r Cyngor Sir wedi eu prisio ar y gwerth teg, yn bennaf gwerth y farchnad ar gyfer o fuddsoddiadau, ac yn cynnwys:

	31 Mawrth %	31 Mawrth £'000	Yr Adenilliad a Ddisgwylir ar yr Ased %
2006			
Buddsoddiadau ecwiti	66.0	4,605	7.0
Bondiau	10.1	705	4.6
Asedau eraill	23.9	1,668	5.8
Cyfanswm		**6,978**	
2005			
Buddsoddiadau ecwiti	62.5	3,226	7.5
Bondiau	12.1	624	5.1
Asedau eraill	25.4	1,311	6.25
Cyfanswm		**5,161**	

Gellir dadansoddi'r symudiadau yn y diffyg net yn y pensiynau fel a ganlyn:

	£'000	£'000	£'000
Diffyg net ar ddechrau'r flwyddyn		-145,612	
Costau Cyfredol y Gwasanaeth		-4,058	
Cost Cyn Wasanaeth		-125	
Cyfraniadau		539	
Pensiynau a dalwyd		4,455	
Cyfraniad Diffoddwyr Tân		-979	
Incwm Cyllid			
Adenillion ar Asedau	351		
Llog ar Ymrwymiadau Pensiwn	-8,161		
Enillion/(Colledion) Actiwaraidd		-7,810	
Diffyg Net yn y Pensiwn ar ddiwedd y flwyddyn		-19,552	
			-173,142

Gellir dadansoddi'r enillion/colledion actiwaraidd ymhellach fel a ganlyn:

	£'000
Gwir golled a ddisgwylir ar Asedion	(24,858)

y Gronfa Bensiwn	
Colledion yn codi ar yr Ymrwymiadau Pensiwn	5,306

	(19,552)

11. BUDDSODDIADAU

Dyma'r buddsoddiadau a nodwyd dan Gôd Ymarfer Rheoli'r Trysorlys sy'n cael ei gefnogi gan Ddeddf Llywodraeth Leol 2003 a sy'n cynnwys y sefydliadau canlynol:-

Sefydliadau	31 Mawrth 2006 £'000	31 Mawrth 2005 £'000
Tymor byr		
Banc yr Alban	2,490	2,770
Anglo Irish	2,200	0
Northern Rock	0	1,000
Cymdeithas Adeiladu Norwich & Peterborough	0	1,000
Cyfanswm	**4,690**	**4,770**

12. GRANTIAU LLYWODRAETH GOHIRIEDIG

Mae balans y cyfrif hwn yn cynrychioli gwerth y grantiau cyfalaf sydd wedi'u cymhwyso i ariannu pryniant neu wella'r asedau sefydlog yn y gofrestr asedau, sy'n agored i ddibrisiad. Rhyddheir y balans ar y cyfrif hwn i refeniw yn unol â dibrisiad.

	£'000
Balans ar 31 Mawrth 2005	108
Grantiau a Chyfraniadau a Gymhwyswyd yn ystod 2005/06	35
A ysgrifennwyd yn y Cyfrif Refeniw Rheoli Asedau	-11
Balans ar 31 Mawrth 2006	**132**

DATGANIAD CYFANSWM Y SYMUDIADAU YN Y CRONFEYDD WRTH GEFN A'R DARPARIAETHAU

	CRONFA REFENIW WRTH GEFN	CRONFA CYFALAF WRTH GEFN				
	Cronfa Bensiwn wrth Gefn *£'000*	Grantiau Llywodraeth Gohiriedig £'000	Cyfrif Ariannu Cyfalaf Wrth Gefn *£'000*	Cyfrif Ailddatgan Asedau Sefydlog *£'000*	Derbynebau Cyfalaf Defnyddiol *£'000*	Cyfanswm *£'000*
Balans ar 1 Ebrill 2005	-145,612	108	1,824	15,314	304	17,550
Net (Diffyg)/Gwarged ar gyfer y Flwyddyn – Arian a neilltuwyd o'r Refeniw	-7,978	-11	-401	0	0	-412
Ariannu Asedau Sefydlog	0	35	11	0	0	46
Ailbrisio Asedau	0	0	0	0	0	0
Gwarediadau	0	0	0	-205	175	-30
Gwariant Cyfalaf 2005-2005 - Dim Gwerth Ychwanegol	0	0	0	-138	0	-138
Taliadau Gohiriedig a Ddilëwyd	0	0	-284	0	0	-284
Gwir Golled	-19,552	0	0	0	0	0
BALANS AR 31 MAWRTH 2006	**-173,142**	**132**	**1,150**	**14,971**	**479**	**16,732**

NODIADAU'R DATGANIAD CYFANSWM Y SYMUDIADAU YN Y CRONFEYDD WRTH GEFN

1. Cyfrif Ailddatgan Asedau Sefydlog

Mae'r cyfrif hwn yn cynrychioli'r gwahaniaeth rhwng cost hanesyddol yr asedau sefydlog a'u gwerth ar ôl ailbrisio yn y Gofrestr Asedau. Caiff y Gronfa ei nodi yn ôl gwerth net yr asedau wrth iddynt gael eu gwaredu a'u debydu neu eu credydu gyda'r diffygion neu'r gorwerthoedd sy'n codi mewn ailbrisiadau yn y dyfodol.

2. Cyfrif Ariannu Cyfalaf

Mae'r Cyfrif Ariannu Cyfalaf (CFA) yn cynnwys nifer o gofnodion yn ymwneud â chyfrifydda cyfalaf. Mae'r rhan yn cynnwys gormod o ddibrisio dros ddarpariaethau refeniw am ad-daliadau dyledion posib a rhan o'r arian ar gyfer rhaglen gyfalaf 2005-2006.

3. Y Gronfa Bensiwn

Gellir dosbarthu'r enillion a'r colledion actiwaraidd sydd wedi eu nodi fel symudiadau yn y Gronfa Bensiwn yn 2005/06 i'r categorïau canlynol:

CATEGORI	2005/06		2004/05		2003/04		2002/03	
	£'000	Ased/ Rhwyme digaeth %	£'000	Ased/ Rhwyme digaeth %	£'000	Ased/ Rhwyme digaeth %	£'000	Ased/ Rhwyme digaeth %
Gwahaniaeth rhwng yr adenilliad disgwyliedig a'r adenilliad gwirioneddol ar Asedau	1,026	14.70	156	3.02	540	13.03	-1,042	-34.84
Gwahaniaeth rhwng rhagdybiaethau actiwaraidd ynglŷn â rhwymedigaethau a'r hyn a ddigwyddodd mewn gwirionedd	3,950	-2.19	709	-0.47	1,860	-1.68	-830	0.89
Newidiadau yn y rhagdybiaethau demograffig ac ariannol sy'n cael eu defnyddio er mwyn amcangyfrif rhwymedigaethau	-24,528	13.62	-34,468	22.86	-13,850	12.54	0	0
Cyfansymiau	**-19,552**		**-33,603**		**-11,450**		**-1,872**	

DATGANIAD LLIF ARIAN

	2005/06 £'000	***2004/05 £'000***
GWEITHGAREDDAU REFENIW		
GWARIANT		
Arian wedi ei dalu i ac ar ran y Gweithwyr	18,904	18,033
Pensiynau a dalwyd	4,512	4,658
Costau Gweithredu Eraill	4,677	3,779
INCWM		
Cyfraniad	(27,952)	(26,852)
Incwm arall	(315)	(1,142)
LLIF MEWNOL ARIAN NET Y GWEITHGAREDDAU REFENIW	**(174)**	**(1,524)**
CYNNAL YR ARIANNU		
GWARIANT		
Llog a Delir	345	204
INCWM		
Llog a Dderbynnir	(219)	(142)
GWEITHGAREDDAU CYFALAF		
GWARIANT		
Prynu Asedau Sefydlog	1,072	3,941
Taliadau Cyfalaf Eraill	0	(325)
INCWM		
Derbyniadau Cyfalaf	(175)	(272)
Grantiau Cyfalaf	(34)	0
LLIF ALLANOL NET CYN ARIANNU	**815**	**1,882**
RHEOLI ADNODDAU HYLIFOL		
Cynnydd mewn adneuon byrdymor	(80)	1,370
GWARIANT		
Ad-daliadau Benthyciadau	964	550
INCWM		
Benthyciadau newydd	(2,364)	(3,700)
CYNNYDD NET (MEWN)/LLEIHAU ARIAN A'R HYN SYDD GYFWERTH AG ARIAN	**(665)**	**102**

NODIADAU'R DATGANIAD LLIF ARIAN

1. CYMODI Â'R CYFRIF REFENIW CYFUNOL

	2005/06 £'000	**2004/05 £'000**
Llif Mewnol Arian Net y Gweithgareddau Refeniw	(173)	(1,524)
SYMUDIADAU DI-ARIAN I'R CYFRIF REFENIW		
Gostyngiad mewn Stoc	(64)	(82)
Cynnydd mewn Dyledwyr	63	1,164
Cynnydd i'r Taliadau Ymlaen Llaw	(83)	87
Gostyngiad mewn Credydwyr	(149)	(316)
Cynnydd mewn Derbyniadau Ymlaen Llaw	262	(33)
Darpariaeth Refeniw Minim	370	400
EITEMAU WEDI EU NODI YN UNIGOL AR Y DATGANIAD LLIF ARIAN		
Llog a Delir	345	204
Llog a Dderbynnir	(219)	(142)
Cyfraniad i Ddarpariaeth Amrywiol (Tanwariant 05/06)	631	0
Cyfraniad i'r Ddarpariaeth Cyfalaf	0	476
Cyfraniad i'r Darpariaeth ar gyfer offer y Dyfarniad Cyflog	0	(954)
Cyfraniad i'r Ddarpariaeth Arian Pontio	(281)	0
Cyfraniad i'r Ddarpariaeth Cyfrifiadau	(35)	(65)
Cyfraniad i'r Ddarpariaeth Gwisgoedd	(190)	190
Cyfraniad i'r Ddarpariaeth Rheoli Prosiect	(60)	100
Cyfraniad i Ddarpariaeth Cyllideb 2005-2006	(500)	500
Cyfraniad i'r Darpariaeth Dyledion	0	(5)
Cyfraninad i'r Ddarpariaeth Cyfalaf	83	0
DIFFYG (YN YCHWANEGOL) I'R CYFRIF REFENIW	**0**	**0**

2. CYMODI SYMUDIAD ARIAN A'R HYN SYDD GYFWERTH Â'R ARIAN

	31 Mawrth 2006 £'000	**31 Mawrth 2005 £'000**
Arian yn y banc	26	896
Arian Symudol	(2)	(207)
Arian mewn Cyfrifon Imprest	4	4
CYFANSWM	**28**	**693**
GOSTYNGIAD MEWN ARIAN A'R HYN SYDD GYFWERTH	**-665**	

Adroddiad archwilydd i Aelodau Awrdurdod Tân Gogledd Cymru

Rwyf wedi archwilio datganiadau cyfrifyddu Awrdudrod Tân Gogledd Cymry am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2006 o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004. Mae'r datganiadau cyfrifyddu yn cynnwys y Cyfrif Refeniw Cyfunol, y Fantolen Gyfunol, y Datganiad o'r Holl Symudiadau mewn Cronfeydd Wrth Gefn, y Datganiad Llif Arian, a'r nodiadau cysylltiedig. Mae'r datganiadau cyfrifyddu wedi'u paratoi o dan y polisïau cyfrifyddu a nodir yn y datganiad cyfrifon.

I Awrdudrod Heddly Gogledd Cymry yn unig y cyflwynir yr adroddiad hwn yn unol â Rhan 2 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 ac nid at unrhyw ddiben arall, fel y nodwyd ym mharagraff 42 o'r Datganiad o Gyfrifoldebau Archwilwyr Penodedig, ac Arolygwyr a Chyrff a Archwilir ac a Arolygir (2005) a baratowyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Priod gyfrifoldebau'r Prif Swyddog Cyllid ac archwilwyr

Nodir cyfrifoldebau'r Prif Swyddog Cyllid am baratoi'r Datganiad Cyfrifon yn unol â'r gofynion cyfreithiol a rheoliadol perthnasol a'r Datganiad o'r Arfer a Argymhellir am Gadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2005 yn y Datganiad o Gyfrifoldebau ar gyfer y Datganiad Cyfrifon.
Fy nghyfrifoldeb yw archwilio'r datganiadau cyfrifyddu yn unol â'r gofynion cyfreithiol a rheoliadol perthnasol a'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (i'r DU ac Iwerddon).

Rwyf yn rhoi fy marn ynglŷn â ph'un a yw'r datganiadau cyfrifyddu yn rhoi darlun teg o sefyllfa ariannol yr Awrdurdod Tân, yn unol â'r gofynion cyfreithiol a rheoliadol perthnasol a'r Datganiad o'r Arfer a Argymhellir am Gadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2005.

Rwyf yn adolygu a yw'n datganiad am reolaeth fewnol yn dynodi y cydymffurfir â chanllawiau CIPFA (rhowch deitl a dyddiad). Rwyf yn nodi os nad yw'n cydymffurfio ag arferion priodol a nodir gan CIPFA neu os yw'r datganiad yn gamarweiniol neu'n anghyson â gwybodaeth arall yr wyf ydym yn ymwybodol ohoni ar ôl archwilio'r cyfrifon. Nid yw'n ofynnol i mi ystyried, ac nid wyf wedi ystyried, a yw'r datganiad am reolaeth fewnol yn trafod pob risg a rheolaeth. Nid yw'n ofynnol ychwaith i mi lunio barn ar effeithiolrwydd gweithdrefnau llywodraethu corfforaethol y Awrdurdod Tân na'i weithdrefnau risg a rheolaeth.

Rwyf yn darllen gwybodaeth arall a gyhoeddwyd gyda'r datganiadau cyfrifyddu, sef y Rhagair Esboniadol ac yn ystyried a yw'n gyson â'r datganiadau cyfrifyddu archwiliedig. Rwyf yn ystyried y goblygiadau i'm hadroddiad os dof yn ymwybodol o unrhyw gamddatganiadau ymddangosiadol neu anghysonderau perthnasol â'r datganiadau cyfrifyddu. Nid yw fy nghyfrifoldebau yn ymestyn i unrhyw wybodaeth arall.

Sail y farn archwilio

Cynhaliwyd fy archwiliad yn unol â Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004, y Cod Arferion Archwilio ac Arolygu a gyhoeddwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru, a'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (i'r DU ac Iwerddon) a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Arferion Archwilio. Mae archwiliad yn cynnwys ystyried, ar sail prawf, dystiolaeth sy'n berthnasol i'r symiau a'r datgeliadau yn y datganiadau cyfrifyddu. Mae hefyd yn cynnwys asesiad o'r amcangyfrifon a'r dyfarniadau arwyddocaol a wnaed gan y Cyngor wrth baratoi'r datganiadau cyfrifyddu, ac a yw'r polisïau cyfrifyddu yn briodol ar gyfer amgylchiadau'r Cyngor, wedi'u cymhwyso'n gyson ac wedi'u datgelu'n ddigonol.

Cynlluniwyd a chyflawnwyd fy archwiliad er mwyn cael yr holl wybodaeth ac esboniadau yr oedd eu hangen yn fy marn i roi digon o dystiolaeth i mi roi sicrwydd rhesymol nad oes yn y datganiadau cyfrifyddu gamddatganiad perthnasol, boed hynny drwy dwyll neu fath arall o afreoleidd-dra neu wall. Wrth lunio fy marn rwyf hefyd wedi gwerthuso digonolrwydd cyffredinol y modd y cyflwynwyd gwybodaeth yn y datganiadau cyfrifyddu.

Barn

Yn fy marn mae'r datganiadau cyfrifyddu, yn unol â'r gofynion cyfreithiol a rheoliadol perthnasol a'r Datganiad o'r Arfer a Argymhellir am Gadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2005, yn rhoi darlun teg o sefyllfa ariannol yr Awdurdod Tân Gogledd Cymru ar 31 Mawrth 2006 a'i incwm a'i wariant am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;

Tystysgrif

Ardystiaf fy mod wedi cwblhau archwilio'r cyfrifon yn unol â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a'r Cod Arferion Archwilio ac Arolygu a gyhoeddwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Bydd fy nghasgliad pendant a yw Awdurdod Tân Gogledd Cymru wedi gwneud trefniadau priodol i sicrhau economi, effeithiolrwydd ac effeithlonrwydd wrth ddefnyddio adnoddau, ei gynnwys ar wahân yn Llythyr yr Archwiliad Blynyddol.

Cyfrifoldeb yr Awdurdod yw cynnal a chadw'r wefan a sicrhau ei chywirdeb; nid yw gwaith yr archwiliwyr yn ymwneud ag ystyried y materion hyn ac o'r herwydd, nid yw'n derbyn cyfrifoldeb am unrhyw newidiadau a allai fod wedi digwydd i'r datganiadau ar gyfrifon ers iddynt gael eu rhoi ar y wefan.

Anthony Barrett
Archwilydd Penodedig

Swyddfa Archwilio Cymru
Uned , Evolution
Pentre Busnes Lakeside
Parch Dewi Sant
Ewloe
CHS 3XP
31 Hydref 2006